

Музейна справа

ІСОМ: НАШЕ ГЛОБАЛЬНЕ БАЧЕННЯ (стратегічний план на 2008-2010 роки)

Вступ

В умовах глобалізації та швидкого становлення технологічної ери, ІСОМ, разом із багатьма націями, товариствами та іншими міжнародними організаціями, розуміє зміст свого покликання у збереженні культурної ідентичності поряд із підтриманням культурного різноманіття.

Діяльність ЮНЕСКО як нового міжнародного інструменту для підтримання культурного різноманіття є безпосередньою відповіддю на виняткову роль культурного різноманіття у процесі соціального та економічного розвитку.

Основне завдання музеїв – це допомогти національним утворенням у досягненні цієї мети. Це завдання є критично важливим елементом для успішної діяльності ЮНЕСКО. У свою чергу, роль ІСОМу полягає у становленні діалогу між національними культурними спадками та створення можливостей для їх розвитку.

Процес планування стратегії розвитку ІСОМ для періоду 2008-2010 був започаткований у травні 2006 року, раніше ніж у попередні роки. Оцінка поточного стратегічного плану (датованого груднем 2006) підняла базові питання та визначила області щодо аудиторії, послуг та особливості виконання наших завдань.

Результати такого взаємного процесу обміну інформацією та відкритий діалог між складовими частинами основної робочої групи, до якої входять члени ІСОМу, товариства, стратегічні партнери та працівники, дають Раді можливість представити зміст та елементи нового стратегічного плану як базового інструменту нашої організації.

На початку 2007 року Рада інтенсифікувала процес планування, як у межах самої організації, так і з використанням структурованого, продуктивного діалогу із ключовими партнерами. Комітет стратегічного планування здійснив детальний аналіз нашої діяльності та розробив її план. Цей план був розісланий у складові частини основної робочої групи ІСОМу для зауважень та пропозицій.

У цей час фінансовий відділ працював інтенсивно із працівниками ІСОМу з метою підготувати та представити проект трирічного бюджету, який би тісно поєднувався із ключовими положеннями плану.

Рада хоче скористатися можливістю подякувати як працівникам апарату усіх рівнів, так і рядовим членам за поради та зауваження надіслані до ICOMу.

ICOM цілком розуміє необхідність та потребу розділення понять „розвинутий” та „той, який розвивається”, „той, який має” та „той, який не має”. ICOM повинен продовжувати докладати чимало зусиль для того щоб усі сторони процесу мали рівний доступ до ресурсів, поряд із тим постійно змінюючи структуру організації, адаптуючи її до нових віянь розвитку міжнародної музейної справи.

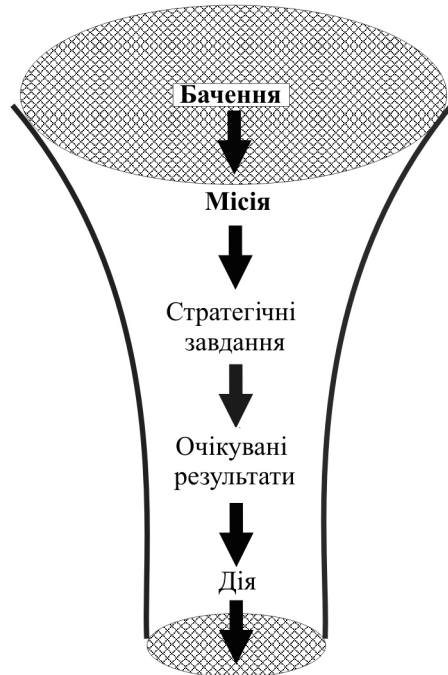
У межах постійних змін соціального, економічного та природного середовища, у якому музеї розвиваються, ICOM оцінює важливість природної та культурної спадщини з універсальної точки зору. Це зумовило певну переорієнтацію нашої важливої мети та завдання, що наша організація виконує як духовний керівник налагодження співпраці між музеями.

Обмін досвідом, гнучкість, взаємна підтримка, партнерство та міжкультурний діалог були визнані як ключові стратегічні положення, що лежать в основі діяльності ICOMу, на підставі яких організація допомагає становленню та розвитку музейної спільноти та людей, яких вона обслуговує.

Кожен член ICOMу повинен бути відданий та підтримувати цілісність базових положень організації, працювати у відповідності до її мети та Кодексу професійної етики, також намагатися посилити здатність організації стало розвиватися у довготривалій перспективі.

Президент ICOM
Аліссандра Куммінс
липень 2007

ПРОЦЕС СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ICOM

Оперативні плани / Плани дій

(для Національних комітетів, Міжнародних комітетів, Регіональних спілок, приєднаних організацій (філій), секретаріату ICOM і стратегічних партнерів)

Призначення

Для світу, в якому важливість природної і культурної спадщини має загальну цінність.

Місія ICOM

ICOM є міжнародною організацією музеїв і музейних професіоналів, об'єднаних для консервації, збереження і донесення до світової спільноти нині і в майбутньому рухомої і нерухомої природної та культурної спадщини.

Цінності ICOM

- ICOM цінує креативність людини та її внесок у розуміння минулого, формування сучасного і планування майбутнього.
- ICOM вірить у те, що спадщина має гуманістичну цінність.

- ICOM цінує глобальний діалог, що опирається на інтелектуальну, культурну і соціальну різноманітність.
- ICOM цінує прозорий діалог, включно з міжкультурним розумінням прав людини.
- ICOM визнає соціальну відповідальність музеїв за адекватну реакцію до громадських проблем, викликаних соціальними змінами.

АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩА

Ця ланка забезпечує контекст для Стратегічного плану 2008-2010 і розглядає сприятливі можливості та виклики для ICOM.

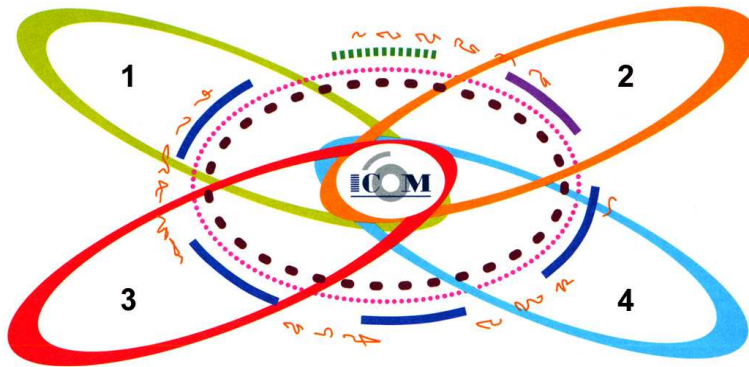
Зовнішнє середовище ICOM

- Музеї визнаються інтегральними партнерами у сталому розвитку, пропагуючи більшу повагу до спадщини і розуміння її важливості у суспільстві. Визнання культурної різноманітності формує основу для розвитку стратегії із захисту та підтримання спадщини.
- Багато суспільств керуються медіа інформацією і Інтернет сприяє ширшому розумінню значення музеїв.
- Музеї відіграють важливу роль у нашому змінному суспільстві, зокрема у глобальному взаємодоповненні культур урбанізованого і сільського середовища.
- Погіршення життєвих умов у цілому світі призвело до політичного і соціального зміщення і до недостатньої довіри на всіх рівнях світового розвитку, включно з обмеженнями глобальних подорожей.
- Фінансове середовище для музеїв є змінним, тому музеї змушені враховувати ринкові реалії і адаптуватися до них.
- Глобальне потепління і вплив кліматичних змін стосується кожного.

Внутрішнє середовище ICOM

- Ефективні внутрішні та зовнішні зв'язки (комунікації) знаходяться в полі дії оперативної інформативної програми.
- У Секретаріаті ICOM відбулася структурна перебудова з метою покращення ефективності і дієвості і весь персонал на теперішній час розміщується в одній будівлі.
- Існує партнерство з іншими агенціями з природної та культурної спадщини, спостерігається зростання гнучкості у використанні людського ресурсу через мережу ICOM.
- Диверсифікація і збільшення джерел річного прибутку є пріоритетним для роботи мережі.
- Деякі країни-учасники можуть почуватися виключеними з діяльності ICOM, тому існує ризик розвитку напруги між національними і глобальними інтересами.
- Збільшення залежності ICOM від глобальної мережі Інтернет може спричинити дисгармонію з нижчою можливістю доступу до мережі у деяких частинах світу.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН 2008-2010

1. Зміцнювати глобальний вплив ICOM.
2. Забезпечувати лідерство у пропагуванні цінності природної і культурної спадщини.
3. Забезпечувати високу ефективність і високі стандарти у музеях.
4. Зберігати ресурси, які потрібні для ефективного впровадження Стратегічного плану.

Стратегічна мета 1. Зміцнення глобального впливу ICOM

1. Ефективні і часті комунікації (зв'язки) всюди і по всій мережі

- Визначати і розвивати засоби, необхідні для комунікації з усіма географічно різноманітними складовими елементами ICOM стосовно повного обсягу робіт і мети, яка переслідується.
- За наявності будь-яких зустрічей членів Виконавчої Ради, Дорадчого (консультативного) комітету, міжнародних і національних комітетів та регіональних спілок, їхній зміст і формат повинні відображати повний спектр різноманіття ICOM.
- Далі розширювати використання електронних програм включно з dotMuseum, електронних бюлетнів та веб-сайт технологій для сприяння інтерактивному зв'язку через мережу Інтернет і в її межах.

2. Переглянути концептуальний підхід ICOM до своєї діяльності і досягнути результатів із залучення різноманітних членів

- Сприяти шляхам роботи по всій мережі, які гарантують, що вся діяльність охопила багато різноманітних членів ICOM.
- Розвивати системи для забезпечення зобов'язання щодо різноманітного підходу.
- Використовувати зустрічі членів Дорадчого комітету для обговорення самостійності і продуктивності роботи Інтернаціональних комітетів і Національних комітетів.
- Ефективно використовувати різноманітні засоби комунікації (зв'язку), такі як dotMuseum, електронні програми, веб-технології та електронні публікації, презентувати самостійну роботу Інтернаціональних комітетів, особливо по відношенню до елементів Стратегічного плану.

3. Музеї є частиною глобальних форумів, які досліджують сучасні актуальні проблеми шляхом взаємодії з нетрадиційними партнерами.

- Досліджувати роль і функції музеїв як цивільних і соціальних осередків, які стоять вище, ніж просте утримування і презентація колекцій, через презентацію і обговорення на ICOM та пов'язаних з ICOM зустрічах.
- Досліджувати роль музеїв як стимулів до „ширшого суспільства”, соціального і економічного розвитку у партнерстві з міжнародними організаціями зі збереження спадщини і культури, такими як IUCN, UNESCO, ICOMOS, ICCROM.
- Розробляти програмні ініціативи ICOM щодо демонстрації діяльності музеїв як інституційних закладів для залучення громадськості шляхом сприяння порозумінню по культурних і соціальних питаннях.

4. Активне стратегічне партнерство, спрямоване на глобальне проникнення і залучення.

- Інтенсифікувати партнерство з міжнародними організаціями зі збереження спадщини і культури, такими як UNESCO, WIPO, UN агенціями з розвитку, яке відображає аспекти Стратегічного плану ICOM і його відношення до ширших питань соціального і економічного розвитку.
- Прикладати особливі зусилля для створення стратегічних альянсів з організаціями і інституціями у тих географічних областях, де ICOM не представлений, таких як Латинська Америка і Африка.
- Шукати по всій мережі ICOM активної співпраці з новими партнерами від локальних до глобальних організацій.
- Поширювати інформацію про обсяг і роботу мережі ICOM серед міжнародних організацій зі збереження спадщини і культури.

5. Нові мережі співпраці для розвитку і поширення діяльності ICOM.

- Налагоджувати активні зв'язки з міжнародними організаціями зі збереження спадщини і культури для забезпечення плідної діяльності ICOM, втіленої у публікаціях і проектах.
- Приєднуватись до електронно генерованих джерел знання для забезпечення і стимуляції взаємного обміну інформацією через вебсайт ICOM і dotMuseum.

Стратегічна мета 2. Забезпечувати лідерство в обстоюванні цінності спадщини

1. Комунікаційні системи співпраці для полегшення розуміння того, як спадщина впливає на щоденне життя.

- Створити і підтримувати базу даних з досліджень, які вивчають зв'язок між консервацією об'єктів та їх соціальним і економічним контекстом.
- Співпрацювати в межах взаємодії з агенціями із спадщини і NGO.
- Розширити використання Міжнародних Галузевих Назв (IDN) у dotMuseum.
- Створити партнерство із „знання” з агенціями з розвитку культури і спадщини, такими як UNESCO, UNDR, WIPO, і Світовим банком за допомогою інтелектуальних сесій, публікацій і спільних проектів.

- Шукати акредитації і активної участі у міжнародних форумах, включно з глобально важливими самітами, такими як Davos Forum і Форум соціального розвитку.

2. Різноманітні новаторські підходи до використання та застосування Кодексу музейної етики від ICOM.

- Створити основу для діалогу між провідними організаціями для сприяння доступу до музейних об'єктів і можливості ділитися ними та інформацією.
- Сприяти розумінню важливої ролі Кодексу музейної етики від ICOM фондovими агенціями і пов'язувати етику з розвитком.

3. ICOM визнається найефективнішим поборником підтримки спадщини

- Розпочати і оприлюднювати серію високопрофільних, співпартнерських симпозиумів із сучасних ключових питань, таких як соціальна нерівність, нематеріальна спадщина, цифрова пам'ять і незаконна торгівля (переміщення).
- Визнавати новаторську роботу і роботу високої якості у проектах із залученням суспільства, яка демонструє цінність і різноманітність спадщини у розвитку людства.
- Сприяти взаємоплідним обмінам і різноманітній інтерпретації сучасних тем, які стосуються цілого світу, наприклад, Міжнародний День музеїв.

Стратегічна мета 3. Висока ефективність і високі стандарти у музеях

1. Маркування рівнів, яке відображає розвиненість і застосування різноманітних середовищ.

- Визначити (дати дефініцію) різноманітні середовища згідно ідентифікації у цінностях ICOM і в „розгорті” середовища.
- Збирати зразки (приклади) стандартів з мережі ICOM, з музейних асоціацій і пан-міжнародних організацій і проводити порівняльне дослідження.
- Повідомляти про знахідки через мережу, використовуючи електронну комунікацію, медіа, ICOM-L, веб-сайти та ін.
- Позначати рівень пункту стандартного порядку денного для кожного засідання Дорадчого Комітету з метою створення гнучкої серії маркерів.
- Гарантувати, що розроблені стандарти є завжди сучасними.
- Розвивати інтерактивні підходи до використання і аплікації стандартів.

2. Виконання досліджень, які демонструють ефективне впровадження позитивної практики, і передача їх результатів по всій мережі.

- Визначати позитивну практику згідно Кодексу музейної етики і маркерам рівнів.
- Підтримувати дослідження за пріоритетними темами, які розв'язують сучасні проблеми і труднощі, що стоять перед музеями, серед національних і міжнародних комітетів і провідних музейних професіоналів (можливо, використовуючи наступну серію сценаріїв INTERCOM в якості моделі).
- Публікувати найкращі дослідження за допомогою інноваційних засобів і забезпечувати їх моніторингову дискусію та обговорення online.

3. Розширення мережі ICOM розвиває усвідомлення етичних цінностей.

- Робити доступною роботу Комітету з Етики за допомогою різноманітних засобів.
- Забезпечувати доступ до Кодексу музейної етики від ICOM на веб-сайтах міжнародних та національних комітетів.
- Започатковувати сесії з етики і споріднених питань на нарадах Виконавчої Ради, Дорадчого Комітету і Загальній конференції.
- Впроваджувати диверсифіковані та інноваційні підходи до застосування Кодексу музейної етики від ICOM.

4. Колекції здобуваються, використовуються і презентуються різноманітними шляхами, які забезпечують діалог.

- Забезпечувати зв'язки між підтриманням спадщини і положеннями Кодексу музейної етики від ICOM стосовно придбання, використання і презентації колекцій у процесі діяльності в межах і поза межами ICOM.
- Впроваджувати міжкультурний підхід ICOM локально і глобально, через сприяння культурній різноманітності колекцій і виразності знань.

Стратегічна мета 4. Забезпечувати ресурси, потрібні для ефективного впровадження Стратегічного плану

1. *Очевидним є удосконалення права власності і розуміння плану по всій мережі.*
2. *Відбулася перебудова Секретаріату ICOM на основі Стратегічного плану.*
3. *Секретаріат ICOM розташований в одному приміщенні.*
4. *Диверсифікація джерел річного доходу ICOM створила прибуток, який починає перевищувати бюджетні та програмні потреби.*

- Перевизначити шляхи роботи Дорадчого комітету та Виконавчої Ради для забезпечення стратегічного розвитку і кваліфікованого керівництва.
- Пов'язати ріст фондів і розміщення річного доходу членів згідно напрямом, визначеним Стратегічним планом.
- Якомога частіше оцінювати виконання Плану і повідомляти результати через мережу.
- Проводити ретельну інтеграцію Національних та Міжнародних комітетів у процес розвитку Стратегічного плану 2011-2013 років.
- Визначити завдання і довгострокову мету для розвитку фандрайзингу.
- Провести відбір критеріїв фінансової діяльності і їх часові параметри для оцінки офісом Секретаріату ICOM.
- Продовжити і далі розширювати прозорість і відповідальність всіх аспектів фінансових звітів ICOM перед усіма його членами.

«ICOM: Our Global Vision (Strategic Plan 2008-2010)»

e-mail: secretariat@icom.museum

<http://icom.museum>

Переклали з англійської: Олександр Климишин, Ірина Коновалова, Богдан Проць